

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто пошти шалы. 143322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Год. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Руконісі не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в кр. 500 золь.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр., фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацкій 30 к. к., Румунії 180
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 золь.

Телеф. Редакції 25-41.
Друкарні 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Господарське положення Польщі.

* Звіт фінансового дорадника Девея.

Дубів, 10. травня 1929.

Фінансовий дорозник у Польщі Девон приготував звіт про господарче положення Польщі за I-ий квартал 1929 р. Заки той звіт буде проголошений в палати (в середині цього місяця), польська преса подає важливіші пиятки а нього, які достаточньо характеризують сучасне господарче положення Польщі.

Довги польської держави виносити тепер 460 мільярдів, себ-то 15 дол. на кожного мешканця. Сума долгочинних заграничних позичок зростає за десяти літ квоти 461,5 мільярд. дол.

Податкова система Польщі мала за основне завдання збільшити державні доходи, щоб задовольнити найважливіші потреби господарчої відбудови. Ясно, що на шляху руку розбудована та система не є ні достаточна, ні вдовольняюча. Від 1926 р. державні бюджети виказували значні надлишки. Але в моментом задоволення найважливіших потреб годиться застосуватися надоліжністю продовжування тієї політики.

Розвиток публичної господарки значно впередили аріст торгової, промислу і хліборобства. Внаслідок воєнного знищення Польща розпорилася невеличким оборотним капіталом. Торговля і промисл зникли без резерв, а недостача оборотного капіталу є така велика, що найменше збільшення темпа оборотів (напр. з атмосферичних причин) спричинило аріст рецесивних протестів і підвищення відсоткової ставки. Другою причиною недостачі оборотного капіталу є постійне змагання продовжувати рецесивні режими. Вимога короткочасних кредитів зростає дуже швидко, як вказали в банках.

Цікаве світло на господарчу ситуацію Польщі кидає величина резерв Польського Банку. В дні 30. червня 1928 р. обліг Банкових білетів і негайно платні зобов'язання вносили 1,779,200,000 зол., а в дні 31. грудня 1928 р. — 1,819,500,000 зол., себ-то надлишок висловлювався сумою 40,300,000 зол. Золото і заграничні належності в дні 30. VI. 1928 вносили 1,370,500,000 зол., а в дні 31. XII. 1928 — 1,373,300,000 зол., себ-то висловлювалися надлишком 2,800,000 зол. Відношення резерва до обігових білетів і належностей вносили 30. VI. 1928 — 77 проц., а 31. XII. 1928 — 75 проц. Тримкість запасу девіз і золота, не враховуючи на відмінені платиничий біліне, можна було втримати тільки при допомозі закордонних позичок, які в 1928 р. припали в сумі 272,5 міль. зол. та короткочасним закордонним зобов'язанням, які — після потручення закордонних належностей — вносили нетто 336 міль. зол. З того 250 міль. зол. є платні в тримісячному речинці або в короткому. На випадок їх відливу запас золота і девіз зменшився би до 50 проц.

Завис резерв Польського Банку свідчить про стійкість гроша, але одночасно доводить, в якому малому обсязі промисел і торгівля могли користатися з кредитної резерви в краї. Німий промисел не може на довшу мету розвиватися без достаточних резерв. Бо вони є підпором господарства, вони резерви мешпають. Недостачу оборотного капіталу і резерв у промисел відчував все господарче життя краї. тому, що промисел і торгівля з примушені надмірно користатися з банкових кредитів. Тоді зростає відсоткова ставка облігаються торговельні кошти не лише в промисел, але і в хліборобстві. Тому при укладанні бюджетів бюджетів провідників міністерства, заставляючись над дальшими інвестиційним позиціями, повинні розглядати їх не в точки погляду того, чого може довершити держава, тільки що в кінцево потрібне для загального добробуту країни.

Для прикладу можна взяти залізницю. Чистий прибуток із залізничних в останньому році становив 20 міль. дол., з чого більшість повернено на північчя. В майбутності було би бажаним перерозподілити ті доходи до залізничних державних прибутків, а на покриття додаткових залізничних інвестицій треба би затягнути позичку на світовому ринку, щоб сплатити тієї позички об'ємними також безумці покоління, які повинні будуть ко-

ристати а усаут тієї зацікавлені. Те саме торкається інших державних підприємств, які а огляду на свою прибутковість можуть бути добрим підкладом для довгочасних позичок. Обмеження урядової інвестиційної політики зменшило би запотребування уряду і дало би змогу поправити податкову систему.

Існуючі зусилля, що обмеження урядових інвестицій спричиняють зріст безробіття. Так було б, колиб одночасно не зменшено податків. Однак у всіх державах стверджено, що зменшення податків побуджує приватну ініціативу і дає толчок промислові до поширення діяльності. Навпаки, великі податки спричиняють господарче пригноблення. Союз повинен перевести реформу податкової системи, яка повинна зматати до усунення нерівності і до більше гармонійного розкладу податкових тягарів. Нпр. оборотних податок маймірно обтяжує промисел і торгівлю. Зате доходовий податок розвивається дуже повільно. Через зменшення податкових тягарів треба зматати до того, щоб краща продукція могла вишукатися в оборотний капітал і резерви, які можуть бути осигнені тільки шляхом обільшення дисків. Постійна нестача оборотних капіталів і резерв спричинює таке зменшення заробкової сили, що податкова златність в державі малі. Обмеження державних видатків є рівнозначне з зменшенням вимог в діянні прибутків і дає змогу перевести зміну податкової системи та обилити податкові тягари. Реформа податкової системи і нижчі податки є рівнозначні зі зростом приватної ініціативи і заробітків. А зріст ініціативи і приватних заробітків рішає про побільшення оборотного капіталу і резерв, спричинює обильнення відсоткової стони, вищі плати і та обильшу силу худя.

Звіт американського дорадника для притоку єдиної пресі виступити зі закликами проти до-
терпимості господарчої політики уряду. Одно-
часно та преса твердить, що вона давно голосила
програму і гасла, обняті звітом Девен. Знову ж
оборонці уряду підносять, що вони теж уже да-
вно обстоюють аналогічні до Девенів думки.
Чи і коли приде до зміни податкової системи,
важко сказати, бо податкову реформу може пе-
релестити тільки сойм, а він є в неласці теперіш-
нього уряду.

Назріваючі зміни в політиці.

На маргінесі двох книжок. — Закордонна політика останніх двох літ. — Америка змінює фронт. — Англьо-американський союз?

Берлін, 4. травня 1929.

Українська справа уложена в зовнішньо-політичних перспективах незвичайно тяжко. Історичні порівняння не мають, що правда, сили екзактних наукових доказів. Однак порівняння сучасного зовнішнього положення нашої справи з колишнім положенням чехів чи поляків дає немало повчаючих фактів. Як легко і просто виглядало зовнішньо-політичне уложення чеської проблеми! Едвард Бенеш, чеський закордонний міністр, видав недавно книжку п. з. „Повстання нації“. В ній він говорить про визвольну політику чехів так само внутрі нації як і на зовні. Нещадно повязав друга подібна праця д-ра Павла Моліша п. з. „Боротьба чехів за їхню державність“. Оба автори приходять до однакових висновків. Чеське визволення було можливе лише при повнім розвитку центральних держав, отже всієї системи трисюау. Відколи витворилась протилежна система, отжеж трипорозуміння, тоб-то піліша антага, чехи робили все можливе, щоб політичні рахунки антанті, в якій побіду вони були сильно переконали, втілити також чеську державну справу. Вони і зі свого боку докладали всіх зусиль, щоб допомогти побіді антанті. Така ясноозначена чеська політика була можлива тільки при одній передумові, а саме, що в тодішній Європі, поділеній на бланки трисюау і трипорозуміння, існувала певна, ясно означена міжнародна система. В тих умовах не важко було скласти програму чеської визвольної політики. Усе тут було ясне: хто кому ворог, а хто кому союзник. Отжеж того рода умов нині нема в Європі. Отжеж чеська справа в зовнішньо-політичних перспективах незвичайно тяжко.

Найкращим дарунком з нагоди Ім'янин, свят і хрестин є видавкова книжочка wraz з пушикою ошадности Кооперативного Банку „Дністер“ у Львові вул. Руська ————— ч. 20. ————— 1985

усі труднощі зовнішньо-політичного уложення української справи понагають саме в недостатній тривалості, неясності, недостатньо оформленості світової міжнародної системи, з якою нашу справу можна було в тих чи інших формах зв'язати. Радше навпаки!... Замість константності ми на протязі цілого уже десятих літ маємо до діла з неалинійною, вічно мінливою флюктуацією міжнародних сил і угруповань. Усе тут пливе, вічно мінється і покищо майже нема познак близького устійнення відносин. Та міжнародна неспокійність виявилася яскраво черговий раз саме тепер, з нагоди двох міжнародних конференцій найсвіжішої дати — отже репарационної і роззброюючої. Уклад міжнародних сил, який оце поволі зарисовувався в світовій політиці у формах англо-французького пакту з одного боку і системи реалізаціонізму з другого боку починає поволі прибирати цілком новий, навіть до кореня змінений вигляд.

Шоби в коротких словах зясувати суть за-
нішньо-політичного світового розвитку останніх
часів, можна твердити, що його основою була
бритійська оборона перед економічною експан-
зією Америки і політично розкладовими змаган-
нями більшовизму. І тому то прийшло Льюкар-
як засіб політичного застосування Європи, а по-
тім франко-бритійський пакт як засіб активної
евент. збройної оборони. Роблячи французам
уступку в справі вільного нішколу фран-
ських сухопутних резерв, отже, дозволяю-
тримати французам найбільшу в Європі армію
англійці віддавали фактично панування над Е-
вропою у французькі руки. Систему понакарням
поставлено осягати на сторожі проти більшови-
ків і тим самим британці звільнили собі руки і
відношенні до Америки. Розвиток справ був за-
надто ясний, шоби не викликати реакції. Поча-
лась передовсім американська протиофензива.
Спочатку моральна. Америка вимустила передо-
всім на англійців і французам пакт Кельського. По-
тім прийшов удар сенатора Борра в справі реві-
зії морського права, при чому ота ревізія була
подумана як фактичне скасування британських
морських прерогатив. Потім прийнято закон про
будову 15 американських кружальків. А далі при-
шло куманни американців з більшовицями. Аме-
риканський капітал почав здобувати перші міс-
позиції в СРСР, витискуючи звідтіля британців.
Щораз частіше почав ходити голим про скор-
визнання більшовиків з боку Америки. Вашингто-
ньому не заперечувало. Американці ні на хвилину
не залишали нікого в сумнівах, що до їхнього від-
ношення до справ франко-бритійського пакту.
Напруження поміж Льюндоном і Вашингтоном
лабирало щораз більше знамен колишнього на-
пруження поміж Льюндоном і Берліном, яке
арештово скінчилося перегами у розбудові по-
винної флотії, а потім — війною. Але Америка
не була одинока в тім змаганні. Шляхом паралелі-
зм з нею провадив свою політику Муссоліні, спря-
мовану до розбиття французької супрематії в
Європі. В Римі кинуто перші кличі ревізії пакту.
Зарисувались перші риси в системі повноцінної Е-
вропи. На тім підлозі стало зрозумілим, що ні-
мецький націоналізм почав зростати в силу і ак-
тивність, бажаючи вирвати кермо з рук мироо-
бивної демократії, сподожись від отакого аме-
рикансько - німецько - більшовицько - італійського
зближення розвалу версальсько-лоскарівської
системи. Контури двох могутніх блоків вирина-
ли щораз сильніше. Нам цей розвиток справ не
міг бути несприятливим. Особливою увагою
Італії в цей бачок і через неї можливість розго-
рми милої антанті, робило цілу конценцію для нас
з всім можливою. Можливо, що треба було ще
цілого десятиліття літ, щоб отой дикоподібний пра-
бран настільки означив форми, що наприкінці

І наголосимо, в останніх днях основні пересушення в підставах цього політичного укладу. Передовсім дивлячись на перший погляд най-

В Галичині, себто в переважно українцями заселеній частині, видобувать понад 80 проц. цілої нафтової продукції Польщі (всього 73.599 цистерн і 10.000 кг в р. 1925). Знані тут нафтові копальні в Бориславі-Тустановичах, у Східниці, в Мразинці, в Риннім та інших місцевостях дрогобицького повіту, щоб вичислити тільки найголовніші місцевості. А хоч свого часу майже вся нафтоносна земля була в руках українських солян, то тепер майже нема сліду з того. Бо, правда, багатого т. зв. брутовців-українців (вони навіть мають свою організацію) є й кілька одиниць-українців, що добре заробляють на нафтовім ділі, але все те не є нічим. Були ще перед війною різні спроби аорганізувати якесь українське нафтове підприємство, було також кілька фахівців українців у нафтовім ділі, як пр. відомий у цім світі український нафтовий хемік, док. проф. Залозецький. За часів ЗУНР пробовано теж зі сторони нашого уряду рушити нафтовий промисел та добути правильний збут нафтичних продуктів. У тім цілі в 1919 р. вела окрема українська делегація з послом Вітком перемовини у Відні. Але й тут показалося, що горе тому народові, що має нафтові копальні, а мало сили й впливу у світі. Східна Галичина стала по розпаді Австрії об'єктом світової нафтової політики. Англієцький та французький нафтовий капітал відіісяє зі значно більшим довіром до нової польської, а не до молодої західно-української держави, а це було без-

бачимо ві арту, що Т. Ш. Ш. старастя заломити свою шкільку всьом там, де немовливо вдернати державну польську школу з притини замалою числа дітей. Ясно, що вся його діяльність спрямована саме на те, щоб подолати нашу нашо село.

А тепер пригляньмося, як працює наша „Рідна Школа“ в Станиславові і який успіх тої праці. Діяльність кружка „Рідної Школи“ в Станиславові обмежується лиш трьома школами: жіночою гімназією, промислово-ремісничим журсам і 7-класовою вишлюшкою ім. М. Шашкевича. Жіноча гімназія мусить сама себе удержувати, отже може і зможе лиш тоді існувати, коли буде мати відповідно велике число учениць. Кружок „Рідної Школи“ в Станиславові нічим гімназія допомогти не може, бо всі засоби, що ними він розпоряджує, плує на школу ім. Шашкевича і промислово-ремісничі курси. Але ж на ці дві школи кружок не має потрібних грошей, бо наша станиславівська громадянство підтримується всіма способами від плачання і прощ. на „Рідну Школу“. Місячно потребує кружок на обі школи коло 2,500 золотих, а саме: 1,750 зол. на платні учителів, 130 зол. на урядовця, 170 зол. на Касу Хорих і Пенс. Інститут, 400 зол. на адміністрацію шкіл і кружка. Крім цього має кружок до 10,000 зол. довгу, в тім 8,000 до Пенс. Інституту. В самім Станиславові є 18,000 українців, а як вони платять на „Рідну Школу“, це найкраще буде видно з огляду виставлення і прощ. виласок за один місяць:

32 учителів середніх шкіл	192.62 зол.
35 нар. учителів	92.18 "
22 священників	45.50 "
6 лікарів	24. — "
8 адвокатів	34.50 "
125 інших фахів	190.60 "
81 державних службовиків	205.10 "
Разом	754.75 зол.

Взагальне, кружок „Рідної Школи“ в Станиславові збирає місячно 500 зол., а має виплачувати 2,500 золотих! Як кружок не робить? Ось як: починає на касах, збирає дещо по будинках, а тяжких хвилях просить допомоги у владики (лістає 3,000 зол.), жинє надією на козяду й писанку і виплачує своїм учительським силам, а яких дві побирають місячно аж по 100 золотих, платню ратами по 30, 30, 20, 5 а по 1 золотому і то значає в половині або й у другій половині місяця. Станиславівські громадяни тим не інтересуються і не журяться; дещо а цих живуть собі тихо та спокійно в своїх палатах і до голови їм не приходить, що там в „Рідній Школі“ учителька а подертих черевкаха ходить і голодна вчить.

Чи нема патріотів в Станиславові? Коли судити по всьох заг. зборах, то є; коли судити по тім, хто платить по 1 прощ. на „Р. Школу“, то мало. Чи може станиславівське громадянство таке дуже бідне? В її біді, але по 1 прощ. повсім не платити, або платити 1/2, або 1/4 або 1/5 прощ. такі, що мають і значніші доходи і свої реальності, часом навіть величаві. Розгляньмося: 15 зол. платять і громадяни, 10 — також і, 8 — також і; адвокати і лікарі платять по 5 зол. (одні навіть менше); нар. учителі, священники, інженери наших Інституцій відволотються переважно скромним датком — 1 зол., одні навіть 0.50 зол.; деякі учителі сер. шкіл і деякі урядовці цілком нічого не платять або смішно мало; буває й таке, що і чоловік і жінка багато заробляють, а платять дрібничку або нічого. Дівчата школи платять солідно по 1 прощ., а саме учителі української муж. гімназії і жіночої гімназії. Всі інші платять, що їм подобається. Що це не переслада, показується на заг. зборах зі статистики. Отже виходить таке: одні громадяни платять чесно й совісно по 1 прощ., а інші сміються з цього, бо насміхом, жбрючаю милостинією можна назвати датки по 1 зол. тих людей, що крім значних доходів ще й свій маєток мають.

Так виглядає на ділі патріотизм станиславівських громадян української народності, які дуже образились, якби їм хто сказав, що вони не патріоти. Цієї ці слова, що їх пишу, але їх треба написати, бо коли громадянство Станиславівщини не буде платити і прощ. чесно й совісно, а переважним голосом, то школи, удержувані кружком „Р. Ш.“, мусять упасти. Колиж упадуть, нехай тоді ніхто не кидат каменів на кружок. Хочемо мати надію, що кожний станиславівський громадянин сам підтримуватиме свій даток на „Р. Ш.“ і притягне принаймні одного українця в тих, що досі взагалі нічого не платять на „Рідну Школу“.

Англія і нім. пропозиції.

Канцлер скарбу Черчилль відповідаючи в палаті громад на запит щодо пропозиції Лойга в справі відшкодувань, сказав, що англ. уряд не вникав показувати англ. англійцям. Вони мали повну свободу переводити свої кошти. Конвенту ці не обов'язують уряд, який задержує собі свободу розглянути даною цією справою. Та щоб

недопустити до деяких хибних концепцій за кордоном і деяких алярмів, треба зазначити, що пропозиції, подані пресою, рішуче відхилені.

Аг. Агаса повідомляв, що л-р Шахт вручив 9. травня совітним державам меморандум із німецькими застереженнями.

Амністія в Румунії.

Урядовий розм. зенник оголосив декрет про амністію з нагоди 10-х роковин злуки Румунії. Амністія обіймає всі політичні проступки, передбачені в кримінальному або в спеціальних законах, доконані румунськими громадянами перед днем 1. грудня 1920. р., наскільки не занали оконечні присуди.

Затяма сонця.

Із Сінгапуру повідомляють, що затяма сонця почалася там 9. травня в годині 12.5. Найвищий ступінь затями записали в годині 13.40.

Мін. Штреземан про репарації та роззброєння.

На банкеті союзу накорд. кореспондентів у Берліні в готелі Адльон були мін. закорд. справ Штреземан, мін. господарки Куртіус, мін. хліборобства Дітріх, мін. справедливості Герард і мін. райхсвері Гренер і весь дил. корпус із нунцієм Пачелі та визначні представники наукового, господарського й журналістичного світа в Берліні. Голова союзу Ленер підкреслював ряд додатних об'явл. госп. культурного і наукового життя, про що закорд. кореспонденти в Берліні м. р. писали в пресі своїх країв. Мін. Штреземан у політ. промові обговорив справу репарацій та роззброєння. Покликався на наведений вже головою союзу примір будови транскеанських вел. кораблів, що є символом змагань Німеччини для переповнення відбудови власними силами. Справу репарацій окреслив мін. Штреземан як госп. і фінансове закінчування світової війни, як проблему, що своєю вагою виходить поза межі чисто фінансові та цифрові. Папи Доза це успіх політики, яка висловлює духа розуміння та бажання зрівняння інтересів. Коли париські переговори будуть успішні, то не буде величезний крок вперед. Прийшло тоді теж до управління цих політ. справ, незалежних від репарацій, які вже віддана доорлі для розважання а які лише як останки з часів війни тагнуть а догепер. Роззброєння також є складовою частию заг. ліквідації світової війни. На основі ост. жіночеських нарах справа представляється так, що на зовніш. шпранда можна говорити про прискорення темпа в річовому трактуванні справи. Одне виріняють перспективи, які вельді дуже побоюватися, що основна ідея заг. роззброєння заведе. Мін. Штреземан погоджується зі становищем пім. делегата на розоружну конференцію Бернскоффа, який спротивився жіночеським ухвалям і скину відповідальність за їх наслідки на представників тих урядів, які за цими ухвалями голосували. З іншого боку, жінками положення Штр. бачить, що розоружна конференція має лише приготувати значіння та що не є міжнародною інстанцією для оконечного рішення.

Спорт.

Мистецтва Ліги.

Краків: Чорні — Вісла 4:4 (2:3).
Варшава: Туристи — Варшавська 2:0 (1:0).
Познань: Варта — Лягія 3:1 (1:1).
Додзь: Гарбарія — Л. К. С. 0:0.

Мистецтва А-кляси.

Львів: Яніна — Гасмоней 2:0 (2:0).
Львів: А. З. С. — Погонь Н. 2:1 (2:0).
Львів: Чорні Н. — Гакозг 4:2 (2:0).
Станиславів: Репера — Україна 3:0 (1:0).
Перемишль: Польовія — Ресовія 3:1 (2:1).
Стрий: Погонь (Стрий) — Ляхів 2:0 (1:0).

Товариські змагання.

Львів: Погонь — Сімерлін (Відень) 4:2 (4:0).

По широкому світі.

Львів: Джордж записав у передисборчій промові, що совітні війська треба вже забрати з Рейніщини.

Президентом Китаю (нанкінського уряду) вибраний Чанг-Кай-Шек, що є головою центрального виконавчого комітету складеного з 24 членів.

Між військами Болівії та Парагваю, що стоять на кордоні, прийшло до сутички. Ліга Націй іхоніро наповно буде призначена посередництвом: щоб перешкодити війні.

В Італії у пристані Мангалоре прийшло до жвавих сутичок а матоматанцями.

Відгуки дня.

Небуденна фільма.

Не люблю кіна. Коли виберуть до нього, то вже напевно не йду про те, що діється на екрані, хіба про те, що твориться перед ним. Світла в кіновій салі хоч і погаснуть, то від екрану бо така ясність, що можна бачити багато дечого цікавішого побачити, як на фільмі.

Але вчора був я в кіно „Лев“ і йду про те, що бачив не на салі, а на екрані.

Афіші заповідали „Кохання козака“ — себ-то щось наного, різного, щось, що перенесе збодованого галичаннина в ліпші часи без труду і з іншим краєм без папироту. Під наголовком фільму виділа назва американської кінофабрики, себ-то, що не будуть робити „а тата варята“, але дадуть справді снічену річ. Властиво повинно бути так: „Кохання козака“ — „українська кінофабрика“! — але добре, що назвали так не а. Вийшов би чоловік з таким несмаком, як із фільму „Тарас Шевченко“, де на протязі 10 актів гнали нашого поета в потилицю.

В „Коханні козака“ був би зараз політ революціонерів і контрреволюціонерів. Революціонери були б усі праведники, контрреволюціонери всі — каналії, а чого доброго, при кінці майну би над заборонцями червоний прапор з написом: „Пролетарии всех стран соединяйтесь!“, а яка там ліна Перебендя вшваркала на додаток „Ето будет последний...“

Цього всього в американській фільмі напевно не буде, бо американці народ справедливий і — головне — встиглий. Козаків вони не перенесуть в добу Мурашова чи Ерстін Бош і не скажуть їм співати „Інтернаціонал“, замість „Нам поможе святой Юр“...

Одно мене тільки непокоїло: як американці виставлять козацьку фільму в царстві протібілі? Що як що, але чарка града в житті козака коли не на першій скрипці, то бодай на другій.

Зайшов я в кіно...

Козацька станція на Кавказі, в Терській Області. Козаки мов живі, жіноцтво мов намагається... Отаман, викання Сірко, всі його слухають і шанують. Старийкий сепієннєк ані не лаяний, ані не понижуваний. Жіноцтво ще не свідоме вільної любові, спекуляції материнством і т. п. нинішніх благодатей. Одним словом, що крок, то „буржуазні предрасудки“...

А сама діла...

Любить вник, син отамана, дівчину Марусю, але вона його не хоче, бо він трус (Ох, галичанки! Чому цього не було в 1918 р. — прим. складача). Юнак напасте дівчину, але раз донять його козак, перебирають за жіноку і насміхаються з нього. Юнак вертає до дому, та там жеде на нього застигнений і лютий батько. Злімає зі стіни нагакку і підходить до сина (чому не було таких батьків у 1918 р.! — прим. скл.).

— Тату не важи бити! — погрожує син

А тато амахиується і хвист!

— Тату!!!

Хвист!

— Оа!

Хвист!

— Аля!

Хвист, хвист, пів!

— Ех!!!

Зірвався покровавлений юнак. Збунтувався збобілий дух, збудилися прислана гордість, наставив привали м'язи білі. Зірвався юнак і до батька. Взявся за чуби. Молода сила перемогла, морхував старому ребра, гримкнув дверми і пішов. А батько встав і як глянув у зеркало, то аж усміхнувся — піде лице в синяках.

— Маю сина! — похвалився сам перед собою. Він-же не бився з сином як батько, а як козак з козаком.

А після цього зашла переміна в душі юнака. Пішов „турка возвати“ і так відзначився, що станція пир у його честь справляла. А Марусь хмелем біля нього вертєся і в очі зазирає і уста до поплунку подає. Та козак не дуже тепер хвалиться, бо не личить козакові занадто коло бабів упалати.

Подав козак з батьком-отаманом у турецький полон. Мучать їх усіми способами і-ао питають: „Відречешся своєї віри? Владет на коліна перед нами?“ А батько і син в один голос: „Краще козакові агнути вольням, як жити з ганьбою!“

Батько від муки вмирає, сина диспобажують товариші, що в лютім бою здобували твердиню.

Останні слова батька: „Сину! Люблю тебе! перший рух сина, не поцілує на батьківським лиці.“

А потім поворот домі, поворот героїв, побідників. Попереду козаків трує, а інші перший герой і будучий отаман. На стрічу козакам дивони радості і усміхи жіночі.

А жаль-ва погосибити?... — Нема! Не вийде того!

„На те й ковані жиди, щоб загинути“ — ка-
вав покійний отаман.

Галакціон Чинка.

П. С. Хоч фільми в проєкційній Америці
творені, але артисти, ради історичної правди, та-
ки здорово випивають.

НОВИНКИ

— Відкриття першої ювілейної вистави у На-
ціональному Музею (вул. Мохнацького 42) в не-
ділю 12. травня в 11 год. передпол. Є це виставка
нового мистецтва, історичного портрету на такі
пам'ятки культурного побуту, гуцульщина і най-
цінніші грамоти з архіву о. Митрополита, що
відвізався після 14-ти літ на Радичівщині. Управа
Музею прохає можливо якнайчисленніше відві-
дувати виставку. Після 15-ої год. буде другий
показ гостям свята українських купців.

— На карті „Річної Школи“ звільнюючі від
законних напиків зложили з нагоди Праз-
ника Воскресіння Христового сідуючі Вп. Гро-
мадяни і Громадянки в золотих: по 20: д-р Бабій
В. лікар-дентист — Львів, інж. Кравців Михайло
— Стрий, д-р Питанк Богдан — Жабі; по 15:
Панство Сполітакевичі — Львів; по 14.50: Кру-
жок „Р. Ш.“ — Могіська; по 10.30: проф. Кмі-
шевський — Тарнів; по 10: проф. Іван Раковський
— Львів, Лятович Вац., купець — Познань,
Тетяківський Теодор, уряди. — Познань, д-р
Макошський Ю. — Жабі, посол Струтинський
Михайло — Львів; по 8: інж. Коваль Віктор —
Познань; по 6: судья Пацлавський Омелян — Ка-
луш; по 5.10: д-р Мурович Волод., адв. — Забо-
лотів; по 5: Шарко Петро — Львів, Фостаків-
ський Іван — Львів, Олена Ковальчукова, учит. —
Рівнецька, посол Дмитро Великанович — Львів,
радн. Косик Олександр — Познань, інж. Молч-
ко Ярослав — Познань, М. Т. Струки — Юнаш-
ків, Герджук Іван — Жабі, посол Шекерик Пе-
тро — Жабі, судья Гладишевський Степан —
Калуш, Панство Паванишини — Калуш; по 4: Си-
рота Михайло, упр. школи — Опарівка, Чорніто-
ва С. — Калуш, П. Мосора — Калуш, Панство
Байлаві — Калуш, Панство Сіліські — Калуш,
Панство Бачинські — Калуш; по 3.50: д-р Со-
хаський Іван — Калуш; по 3: Кучерішка Ольга,
асест. фармацевт — Познань; дир. Мигонич Петро
— Калуш, Тисовський Володимир — Калуш, Пан-
ство Миколан — Калуш, п. Власкова — Калуш;
по 2.50: Курдидик Онуфрій — Калуш, о. Кравчук
М. Нігівіч; по 2: Семенов Іларій — Спасів, о.
Лагода О. К. — Жабі, Гаврилюк Ст. — Жабі,
Мартинчук Дм. — Жабі, Кісичук Вас. — Жабі,
Сумарук А. — Жабі, дир. Ярослав Рубчак — Ка-
луш, Аронець Іван — Калуш, суд. Строніцький
— Калуш, Рубчак Андрій — Калуш, Сіквія Те-
рентій — Станькова, інж. Радловський Володи-
мир — Калуш, дир. Барин Тимотей — Калуш,
Панство Сенчини — Калуш, Панство Смитанські
— Калуш, Панство Кириловичі — Калуш, о. Ма-
йорчук М. — Калуш, Зубрей Мих. — Лежайськ,
Панство Загаєвичі — Калуш; по 1: о. Вань Лев
— Самбір, Гулюк Юл., Моклович А., Волинчук В.
і Коник О. з Жабі, Захней Семен, Іван Тимцюрак,
Семянішин Яків і Панство Ортинські з Калуша.

— Взаємний бойкот. Напад німецьких націо-
налістів в Ополі на польських акторів із Като-
виці відбивав голосним відгомоном у Польщі.
Широко розлилася хвиля обурення, хоч німецька
преса осудила брутальну напад німецьких на-
ціоналістів, а влада приновила до них карне
тосування. Побиті польські артисти вже дав-
но грають у катовицькому театрі, а хвиля обу-
рення все ще котиться й дає нагоду різним поль-
ським організаціям проявити максимум галасли-
вого патріотизму. Але на цьому справа не кінча-
ється. В Польщі поширюється бойкотний рух
у відношенні до Німеччини. Управа Союзу кіно-
вих театрів у Варшаві вислала, як ми вже писали,
об'явку до всіх власників кінотеатрів з дору-
ченням негайно зняти з репертуару німецькі
фільми. Одностайно Союз постановив не спро-
вджувати більше німецьких фільмів. — Ще не всі
зрозуміли заклики в Польщі довідатися про цю
постанову, як уже всі представництва німецьких
проєкційних апаратів (фірми „Цайс-Ена“) одер-
жали телеграфічний наказ негайно припинити
продажу тих апаратів, зробити більше із доте-
решної продажі, а апарати звернути централі-
зовано на увазі, що апарати „Цайс-Ена“ є ви-
ключно уживаними в кінотеатрах Польщі, то не є
заставкою удару для польських кінотеатрів, які від-
мовилися від німецьких фільмів. У висліді можна
сподіватися, що в короткому часі буде принесо-
вано зачинити двері значна частина кінотеатрів
у Польщі за відсутності проєкційних апаратів.

— Весняні самогубці. 21-літній студент прав Р.
Шевель у Львові застрелився з невідомих моти-
вів. Жінка залізничного кондуктора А. Кокотко
наслідком розливної неспорозуміння вчинила по-
двій.

— Засуд адвоката мантія. Нарешті після пре-
довного слідства і довгого процесу проти львів-
ського адвоката Гжещчинського, прийшов учора
засуд у його справі. Суд признав його винуватим
у заочній спроневеренні та ошуки в 8 випадках
і присудив йому два роки тяжкої в'язниці з пра-
вом амністії, так, що третину карі йому дарува-
ли. Гжещчинський мав би відсидіти ще 14 міся-
ців. І він і прокуратор оголосили відклик щодо
карі, яка першому видається надто великою, а
другому надто малою.

— Сільські порахунки. У Прядильниці біля До-
бромилі В. Боднар застрелив Миколу Гавського
з ненависти за різні особисті порахунки. — 3 мі-
сяці в'язниці дістав 22-літній Андрій Вихонець з
Жовтанець за вбивство запотою парубка Пара-
мута у суперечці після весілля; незвичайно мала
кара признав йому тільки тому, що він був
п'яний.

— Дохідна професія. У Лодзі оголосилася до
захисту старша стара жebraчка з проханням
приняти її там на постійне за винагороду. Вона
готова дати за це свої ошадности. Коли управа
захисту згодилася, вона покляла на сріб 5000
золотих.

— Буровий убив 100 дітей. В американській
місті Квінчпорт (стант Вірджинія) буровий пере-
вернув школу підчас науки. Приблизно 100 ді-
тей згинуло.

— Син, що вбив батька і матір. Перед судом
для малолітніх у Відні почався процес проти
17-літнього гімназиста Ф. Армана, обвинуваче-
ного у вбивстві своїх батьків. Молодець після
двох вистрілів у хаті вибіг до сусідів і заявив,
що його батько та мама застрелилися і хотіли
застрелити також його, але тільки зранили його
в палець ножем. Слідство ствердило, що хло-
пець знав про велике обезпечення на 6000 дол.
і 30.000 швайц. франків, які він мав дістати на
випадок смерті батьків. На розправі трапився
сензаційний момент. Знаєш проф. Веркгартер
узяв зі стола ніж, який зранив Армана і вдари-
в ним легко по столі; вістря зігнулося і зранило
завваж саме в малий палець. Є це велика обави-
вучуюча позначка проти гімназиста, що його
сильно збентежила. Процес тягнутиме кілька
днів.

— Річні вістки. Норвегія приєднала до свого
королівства острів Маєн, що лежить на схід від
Гренландії і де від 1921 р. існує норвезька мете-
орологічна станція. — У Варшаві заплатило всьо-
го 70 прогн. осіб обов'язаних до дохідного подат-
ку. — у Бельгії панує епідемія віспи. — Форд
має намір заснувати в Польщі фабрику авт з ка-
піталом 10 міль. дол., з метою експорту авт на піс-
ніч і південний схід Європи. — Перша жінка, що
була маклером на ню-йорській біржі, Гольдгерст,
перестала виконувати свою професію, бо абан-
кротувала на 100.000 дол. — Мігомедани знову
обкидали в Єрусалимі під „стіною плачу“ жидів,
що молилися там. — У Москві ведуть кампанію,
щоб збирати всі віпалки гумових виробів. —
Монте Карло заробило за минулий рік зі свого
касіна гри 80 міль. фр.; з не один з найбільше до-
хідних років цієї держави; князь Монако дістає
8 міль. річно. — В Орлеані (Франція) святкували
8-го ц. м. анімково маніфестаційно роковини пе-
ремоги Жанни Дарк, „Орлеанської Дівки“.

— Таємне вбивство. В околиці Марсей, у на-
дільській містечку Бо, найшли в лісі трупа багатої
англійки Оліан Брансон, що була талановитою
маларкою. Вона поселилась у цій поетичній за-
кутній від кількох місяців, щоб мати матеріал
для малювання гарних краєвидів. Проти самогуб-
ства, яке не є виключене, промовляють такі мо-
тиви: Брансон жила безжурним життям людини,
що мала самі успіхи і ніхто з її оточення не до-
гадується, яка могла би бути причина її акту
розпуки; вона мала при собі кілька пісн, які дуже
любила і була би перед самогубством напевне
з ними попрощалася. Її служба ствердила, що
Брансон, здається, не мала при собі революера.
Дуже цікавою є обставина, що саме рік тому не-
далеко від місця, де найшли трупа пані Брансон,
убили невідомі іншу багату англійку. Поліція до-
сі не має ніяких позначок щодо можливих зло-
чинців.

3 театру.

Великий Міський Театр: „Твардовський на
Кшемьонках“, романтично-казковий поде-
віль на 3 дії Я. Ж. Камінського.

Цікаво поглянути, що було для львівської
публіки рівно 100 літ тому козирем театраль-
ного репертуару, а одночасно вершком попу-
лярної драматичної продукції. Цей поетично-
оміжливий тодішньої польської сцени має всі
оянки наших найблизьких побутових пісн, а
найважливішою його основою є часто україн-
ське народні пісн. Все тут змішане в дво-

вижну сазанаху: легенда про Твардовського,
що запровад дупу чортові з мотивами чужин-
них казок і акцесоріями найновішого романтизму,
славофільськими нотками, побутовими танця-
ми і жарковими вигадками. Єдині шпурки, на
яких трамстася акція, це ті, які бачимо на
сцені, причіплені до предметів, призначених до
„чудодійного“ дєту.

Дивне вражіння робить ця примітивна
драматична основа у сполучі з новими встав-
ками аразкового опереткового балету. Ще див-
ніше: що в пєсі виступає така справжня
українка, яка промовляє українською мовою,
правда, не краще, ніж якби мала вивчити еспа-
нський текст і не могла у Львові найти нікого,
хто міг би вичити її вимови цієї екзотичної
мови. Можливе, що і з чеською мовою другої
акторки було те саме. Є в цій старосвітській
пєсі, як і в негодній старенькій нашій, неода-
превесела сцена, неода дотепна вигадка, та
досі невіддільна — але цілість! Ще на 200 літ
перед цим нині столітнім твором існував уже
Шекспір зі своїм „Сном літньої ночі“.

Малий Театр: „Поїзд марево“, 3 дії.
А. Рідлей.

Література, до якої належить такий кіно-
вий твір, у нас зовсім невідомі. Є в Парижі
театр „Гран Гіноль“, що виставляє виключно
короткі пісн, приймаючи їх жакон, а перепутані
незвичайно веселими фарсами. Деякі пісн мі-
стять у собі одночасно оба елементи: жак
і гумор. Саме таку владну комбінацію зробив
американець Рідлей. Є на сазі глядачі, що не
в силі вдержати упритного настрою на сцені
себто в самотній залізничній будні в бурхливу
ніч, де випадкові подорожні жуть повна „хро-
нічних“ марев і хотять утікати зі сазі, мов ш
подорожні в тої будні. А проте ті, що мають
досить терпіння, сильних нервів і гумору, і в-
держать до кінця, є нагороджені в 3-ій дії
справді дотепною розвязкою цих страхів.
Америка є недурно країною своєрідної роман-
тики, де найбільше поетичних несподіванок
є звязаних безпосередньо з бізнесом.

М. Р.

Зі спортивного життя.

Поклик до наколесників.

Спортове Т-во „Україна“ приступає до осну-
вання секції наколесників. Зважаним секції буде
уважувати що-небудь прогулянки своїх членів у
ближній й дальній околиці Львова, а також різні
змагання. Перші сходини охочих вписатися в
члени секції відбудуться в п'ятницю 10. травня
в 7 год. вечером в доміні Союзу Українських
Купців, Підвалів ч. 9, І. пов. Проситесь україн-
ських наколесників, старших і молодших, прибу-
ти численно на ці сходини.

Вихід Спорт. Т-ва „Україна“.

Виследи змагань.

Україна II. — Лєхія II. 1:2. — Мистецтво
Б-класи.

Україна III. — Лєхія III. 3:0. Вальковер. Ми-
стецтво Ц-класи.

Україна III. — Лєхія III. 4:3. Змагання това-
риські.

Україна комб. — Сокіл IV. (Личанів) 14:1.
Змагання товариські.

Лєгко-атлетичні тренінги.

В суботу 11-го ц. м. починають спортові
клуби УСС тренінг у лєгкій атлетиці та у спор-
тових грах. Вправа будуть відбуватися на площі
Сокола-Батька двічі у тиждень, в суботу від год.
5.—8. попол. і в неділю від год. 8.—10. передпол.
Програма навчання обніматиме науку апарату,
руханки, лєгко-атлетичні вправи та всі роди
спортових гор. Вправами жінок проводитиме п-і
М. Охримович, тренінг для мушн буде вести п.
Е. Жарський. — Рада У. С. С.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Гошовський Євген, парох у Збоїсках, по-
мер по довгій і важкій хворобі дня 4. травня ц. р.
в 66. році життя. Покійний був понад 34 роки па-
рохом у Збоїсках, де своєю працею та симпа-
тичною алачею зєднав собі не лише своїх паро-
хян, але й мешканців сусідніх сіл. Був ширим
українським патріотом і робітником. З його іні-
ціативи та праці повстав у Збоїсках цілий ряд у-
станов, які тепер дуже гарно розвиваються. В
часи нашої визвольної боротьби був кілька разів
арештований, а навіть засуджений на кілька літ
тюрми. Найвищий суд лис цей присуд і таким
чином покійний відзнався волю. Докладом симпа-
тичності до покійника був веданий похорон, що
тій для покійника був величаний похорон, що
відбувся 7. травня ц. р. при участі кількох свя-
щенників і великим залученням народу. — В. П. ПІ

Театри.

Великий Міський Театр:

Пятниця 10-го, г. 7:30 веч. „Несподіванка“.

Малий Театр:

Пятниця 10-го, г. 7:30 веч. „Поїзд на рево“.

Кіно.

„Аполло“: „Полюби коханця“.
„Колосеум“: „Мільйонієр“ і „Прогоди трьох черваних“.
„Лев“: „Любов козаків“ (Льва Толстого).„Марусенька“: „Історія кохотки Любо“.
„Оазис“: „Через гріх до щастя“.
„Палас“: „Дом Жуан, що згрішив“ і „Ланка на чоловіків“.
„Пан“: „Брудні гроші“.
„Пасаж“: „Демон кохання золота“.
„Фатаморганга“: „Нуждарі“ (В. Гіго).
„Химера“: „Люба гвардійця“.

Програма радіо.

Субота 11-го.

Льондон (358). 19:30 „Ісландська легенда“.

Париж (1743). 17:44 Музична асичина.

Берлін (173,4). 16:30 Популярний концерт.

Відень (319,9). 18:50 Пісні та дуети.

Мюнхен (316,7). 20:00. Веселий вечір.

Міліно (304,2). 20:30. „Ліди зі Шамоні“ опера Делінесі.

Будапешт (345). 19:00. Скрипач За-турецький і співацька Діосі.

Ленінград (1000). 14:30. Камерний концерт.

Москва (1442,3). 16:00. Опереткова музика.

Київ (775). 20:00. Симфонічний концерт.

Харків (1660). 17:00. Камерний концерт.

Варшава (1395,1). 20:30. „Ах, ця песня“ оперетка Штрауса.

Познань (339,8). 24:00. Нічний концерт.

Присилайте передплату!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український театр під дир. І. Когутяка.

Сказат:
Субота 11.V. — „Вихрест“.
Неділя 12.V. — „Ой не ходи Грицю“, Понеділок 13.V. — „Маруся Богуславка“.
Второк 14.V. — „Пішанник з Тироло“.
Середа 15.V. — „Кума март“ (премера).
Четвер 16.V. — „Пан Гвардовський“.
Пятниця 17.V. — (прамална вистава) „Мірадо Ефрос“.Кододілка:
Пятниця 17.V. — „Запорожець за Дунаєм“.Тернопіль:
Субота 18.V. — „Кума март“.
Неділя 19.V. — „Король життя“.
Понеділок 20.V. — „Пішанник з Тироло“.Агрономічно-Технічне Т-во „Праця“
Ім. Івана Левинського — у Львові. Ринок ч. 10. II пов. — улажує з приводу 10 річчій смерті б. н. проф. Івана Левинського Святоцку Академію — і просить П. Т. Гроздана, що єгодини били особі б. н. Ів. Левинського, щоб подавали відомості про нього, а з окрема про його суспільну та гуманітарну діяльність на адресу вище наведеного Т-ва. — Старшина. 1974 3-4

Надзвичайні датки на потреби „Рідної Школи“ зложили в золотий ВП: Персонал „Достані“ 75:50 ви однодневний заробіток; Панство Чуми, Львів 20 в нагоди вичання п. Газ. Доманик.

Замість святкових побажань зложили ВП: Леодисійський Леонард Львів 3, Дидик Євген Львів 25, о. Євген Громицький Львів 10, Сполітакевичі Львів 15, враз з протинагогольню картою, Володимир І. Хвостина Мриш Львів 6, Шепаровичі, Колодзійка 10, о. Володимир Мармаш, Замків 10. — ВП Жертовладельця складає ширю подяку Головна У. права. 1991 1-1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Свєтоська ч. 17. II. п. с. кривлявання злітатися зуби пильованні й чинимання зубів без болю. Штучні зуби з вичку і золоті після найновішої системи. Пациєнти з провінції полагожується в найкоротшому часі П. Урадошані студента значна знижка. 1992 ч. Тех. 65 73. 2-3

Ширіть наш ча опис!

ЗАЗІЗНІ ЛІЖКА в матері-новини вкладами 3 століни, 3 шафи, зі зеркалами, 3 нічні шафи, з мармуровими баятами, в добрім стані, дешево продасть „Народна Гостиниця“ 1982 2-2

МУЖЧИНА в середній віці, незалежний, дуже добре ситований шукає до заряду домом господарні бездітної, інтелігентної, пристійної, середнього росту і по можливості музикальної до віт 35. Зголошення з референціями і фотографією, за аворот якої ручку словом чести, прому святити адресу: О. Зборовський Мразини ад Борислав для Н. Н. 1981 2-2

ДІВЧИНУ до сприятування го-телевизій кімнат негайно прийме „Народна Гостиниця“ 1982 а) 2-2

ПОШУКУЄТЬСЯ іспит. кіно-оператора до мандрівного кіно по селах. Кругок Рідної Школи — в Чорткові (україна гімназії). 1945 3-3

БРИЛІАНТИ, також іншу бі-жукерію купує по високій ціні Домбровські-Розваженські, Львів (Готель Жорж) Академічна 2. 1366 48-7

УНЕВАЖНЮЮ згублену вій-ськову книжочку виставле-ну через П. К. У. в Бучачі на ім'я Лисий Ярослав, уроджений 1903 р. в Ланчині повіт Надвірна. 1988 1-3

ГОДИННИКИ тільки найліп-ших фабрик предципін про-дає за готівку і на рати від десятиліт дт з найліпшою сто-роною вісна фірма і в а н Зель-тенрайх, Львів, пл. Маріїська ч. 5. 3 163-2

Спеціаліст безуг лерініа, серця і жолука

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

431. Пересвітлення рентеном. 5-24

9 зол., весільні обручки, 9 зол.

з 14-карат. золотом, від 9 зол. тільки у

Б. ГРИНБЕРГА Львів, вул. Свєтоська 4.

Спробуйте оден раз

а переконаєтесь, скільки часу зоща-дить Вам при праннію Radion, яке біле і тревале буде білля. Вистане одна проба, щоб стати вірним Ra-dion-ові і заедно його уживати.

Нема нічо простішого:

вистане розпустити Radion в сту-дений воді, намочити білля в тім розчині, варити 1/2 год., відтак до-кладно виполокати і білля випране. Не потрібно ні щіткувати ні терти білля, бо

RADION

сам пере!

Подяка.

Дня 7. травня п. р. відпровадили ми на вітчий спочивок на львівське кладвище Гринька Марета б. н. старшину У. Г. А. Цєю дорогою складало ширю подяку всім, що своєю присутністю звеличили сумний обряд похоронний та віддади останню прислугу Покійникові. З окрема ширю дякую за поміч і пораді панству Гевалкам і п. дир. Брониславоні Яносі за прамалне слово над домо-виною.

Стефанія з Свєцьких Маретова 1990 1-1
жена. — мати та рідна.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Д-р Степан Шухевич: Спомини з Укра-їнської Галицької Армії 1918—1920. Частина III. Від липня 1919 до січня 1920. Львів, 1929. Видавництва Кооператива „Червона Калина“. Стор. 162, 167. Зміст: Відносини в Подільській Кампанії. Диктатура і Начальна Команда. Протабільшовицька офензива. Начальна Ко-манда у Виниці. Похід на Київ. Бой з Дені-кіном. Настрої серед стрільців УГА. Непоро-зуміння між двома урядами. Тиф. Народа у Виниці. Переговори з добармією. Ген. Ми-китка командантом армії, ген. Піріц шефом штабу. Суд над ген. Тарнавським. Відворот на Одесу. Прихід більшовиків.

Юра Шкрумеляк: Чета Крилатих. По-вість з воєнних часів. Видавництва Кооператива „Червона Калина“. Львів 1929. Стор. 262, 167.

Гант. Куліш: „Маруся Богуславка“, по-ема з 1620 років в передислою і поясненнями д-ра В. Шурата. Бібліотека літературних но-вин ч. 4. Дмитро Хомяк — Спілкове видання. Львів, 1929. Стор. 130+IV+2. Форм. 167.

J. Borovicka. Zehn Jahre Tschecho-slovakischer Politik. Prag 1929. Стор. 156. Форм. 87.

К. Вітєрський: Третій зїзд КПЗУ. про національне питання на Західній Україні“. Д. В. У. Харків 1929. Стор. 120. Форм. 167.

Постанови III зїзду КПЗУ. Держ. Вид. України. Харків 1929. Стор. 200. Форм. 167.

ЖУРНАЛИ:

„Літературно-Науковий Вістник“, книж-ка за травень 1929 р. Річник XXVIII, Том. XCIX. Зміст: Арсен Кара: На згальнений Голгої; Ол. Бабій: Ностігго; Левко Ромен: Діогенова мара; Андрій Крижанівський: До-роги; Ав. Коломєш: Невяжуче; Андрє Са-вінхон: Пробачення; Арсен Кара: Гарфи;

Джон Голверси: Шибеник; Арсен Кара: Дале-ни канонада; Ів. Гончаренко: Дон Мігуель де Унамунго; Арсен Кара: Ярлина; Проф. д-р Ветіозь: Від імперіалізму до експресіонізму; Арсен Кара: Рецензія; Е. Барлет: Російська загадка; Євген Маланюк: Мадридські пісні; В. Кожен: Політика і пропаганда; Ав. Коломи-сь: Поет-студент; Д. Д. Фомі і „фомісти“; А. Крезуб: Умова Директорії з німцями; М. Сільський: Тиша; Петро Зленко: Микола Ар-кас; О. В.: З пресової філіми; Бібліографія; Нові книжки.

Смолоскипи, журнал національної моло-ді. Рік видання III. Ч. 1. за квітень 1929 р. Зміст: Девізе; М. Галушинський: Найблинші завдання; Роман Драган: Сателіти; О. Дні-провський: Послідовність; Кризь політичну призму; Еміль Фасе; Люби Батьківщину; М. Караєв: Про самоосвіту; Додаток I—IV.

„Світ“, ілюстрований журнал, квітень, ч. 4. Зміст: І. Каміньський: Поезія і проза. В. Пачовський: Розгублені знади. В. Некраше-вич: Така доля. С. Пилипенко: Сова, осел і сонце. А. Аверченко: Qui pro quo. М. Кічура: З поезії. І. Маневич: Ю. І. Нарбут. Я. Гашек: Заручини моєї сестри. Нові видання: В. Вини-ченка. М. Рушійський: З поезії. Тайни мор-ської глибини. Глухі поля. Зоологічна рід-кість. З. В.: Японський театр. Столиця Ра-дянської України. Р. Ольгович: Пропаганда. І. Яремський: Батькова доля. Цікаві розкопки. Підводний тунель. О. Бразеина. Ю. Сльозкін: Батько Вукрота. Репродуції: І. Крушельниць-кого, П. Мегіна, Ю. Нарбута. 24 ілюстрації. Це число „Світу“ появляється в новій обгорт-ці, яку зладив відомий графік Роберт Лісов-ський, що від року перебував в Берліні для поглиблення своїх студій.

„Русская Школа за рубежом“. Год изд. 6. Ч. 31. Прага 1929.

„Нова Хата“, журнал для плекання до-машньої культури. Рік V. Ч. 6. Львів, травень 1929. Зміст: Катрія Гриневичева: З весною; І. Гургула: Писанки; Яросл. Лагодінська:

Жінка в творах: Ів. Франка; Ул. Кравченко: Матері; Ріжні вісті; Модні; Ручні роботи; Вас. Горбай: Новітні монограми; О. З.: Жіночі кон-греси; С. Кирічанський: Постації римлянок у часах Республіки; М. Ф.: Нові книжки; д-р Соф. Парфанович: Лікарські поради; С. Мі-ська: Приписи; Заклик у справі будови жіно-чої ремісничої бурси; Жертви на пам'ятник М. Приміної; Гарин (Михайловський): Діточі літа Тьоми; Ілюстрації.

„Нові Шляхи“, літературно-науковий, жи-стєський і громадський місячник. Ч. 1. Львів, травень 1929. Зміст: С. Черкасенко: Біля Пана; А. Павлюк: Із „Сумного Цинку“; І. Крушельницький: Радомі життя; А. Круше-ницький: Справа Палатинського; П. Романок: Весна; С. Левинський: Наші парискі кловот-и і надхнення; М. Посадський: На руїнах ко-лосеуму; П. Ковжун: Неопубліковані праці Г. Нарбута; Наші шляхи; І. Коломийців: Міряк останнього десятиліття; Д-р В. Бірчак: Літе-ратурна творчість Закарпаття 1919—1929 рр. Ю. О.: Розвиток науки на Рад. Україні; М. Га-лицький: Загальний огляд народнього госпо-дарства України; Іл. Свєніцький: Доба вели-ких можливостей; М. Андрусак: Україна — великоруси — поляки; д-р В. Кучер: в 50-п роковини народни Н. Айнштайна; Л. В.: Му-зейне життя на Чернігівщині; Г. Л. К.: У 25-ліття Вишого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові; Записки; Ілюстрації.

НОТИ:

Д-р А. Річинський: Українська відправа Ве-чірна і Рання на мішаний хор. Уложив д-р А. Річинський. Володимир Волинський 1929. Стор. 24. Форм. 47.

Духовно-музичні твори Н. Кашкевича: ч. 19. Тебе Бога хвалим і Благальна пісня на мішаний хор. Стор. 8+4. Ціна 302. 250. Ч. 20. Воскресні пісні на мішаний хор (три Христос Воскрес, Пісні побід і Воскресіння гимн). Стор. 8+4. Ціна 250 зол.